

3.2.2. ECZANELER

Osmanlı İmparatorluğu döneminde en eski eczane 1757 yılında Bahçekapı semtinde açılmış olan İki Kapılı Eczahane'dir. İstanbul'da sahibi Türk olan ilk eczahane ise "Eczahane-i Hamdi" adıyla Zeyrek Yokuşu başında Ecz. Halil Hamdi Bey tarafından 1890 yılında açılmıştır (2). Özellikle 20. yüzyıl başlarında eczane sayısında önemli bir artış olmuştur. Farklı kaynaklarda yıllara göre İstanbul'da ve Türkiye genelindeki eczane sayıları şu şekilde verilmiştir ^(2, 7, 28 - 33).

Yıl	Eczane sayısı
1850:	İstanbul'da yaklaşık 50 eczane
1860:	İstanbul'da 62 eczane
1868:	İstanbul'da 60 eczane
1888:	İstanbul'da 304
1890:	İstanbul'da 260
1892:	İstanbul'da 267
1899:	İstanbul'da 252
1927:	İstanbul'da 300
1929:	İstanbul'da 200
1930:	İstanbul'da 132
1939:	İstanbul'da 112
1944:	İstanbul'da 136
1948:	İstanbul'da 155
1949:	Türkiye'de toplam 556
1961:	Türkiye'de toplam 1.282
1968:	Türkiye'de toplam 1.767
2006:	Türkiye'de toplam 22.152

Eczacılık tarihi boyunca zaman zaman eczane sayılarına veya eczaneler arasındaki mesafeye kısıtlama getirilmiş olsa da Türkiye'de şu anda eczane açma ile ilgili coğrafi ve nüfusa bağlı bir kriter bulunmamaktadır. 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkındaki Kanun'a uymak şartıyla, eczacılık fakültelerinden mezun olan herkes istediği yerde ve istediği zamanda eczane açabilmektedir.

Türk Eczacıları Birliği'nin 2006 kayıtlarına ve 2000 yılı nüfus sayımından hareketle bugünkü tahmini nüfus hesaplanarak 2006 yılı itibarı ile illere göre eczane sayıları ve eczane başına düşen kişi sayısı Tablo 27'de verilmiştir.

TABLO 27: Türkiye'deki İllerin 2006 Yılındaki Tahmini Nüfusu, Eczane Sayısı ve Eczane Başına Düşen Nüfus ^(28,34)

İl Adı	2000 Nüfusu	Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Adana	1,849,478	17,7	2,054,792	590	3483
Adıyaman	623,811	20	702,513	104	6755
Afyon Karahisar	812,416	9,5	859,838	209	4114
Ağrı	528,744	19	591,958	66	8969
Aksaray	396,084	18,1	441,093	120	3676
Amasya	365,231	1,65	368,862	102	3616
Ankara	4,007,860	21,37	4,549,997	1970	2310
Antalya	1,719,751	41,79	2,198,602	834	2636
Ardahan	133,756	-20 (azalış)	118,487	16	7405
Artvin	191,934	-10,13(azalış)	180,560	36	5016
Aydın	950,757	14,21	1,034,753	400	2587
Balıkesir	1,076,347	9,96	1,142,292	426	2681
Bartın	184,178	-11,11(azalış)	172,237	55	3132
Batman	456,734	28,3	539,986	83	6506
Bayburt	97,358	-9,75(azalış)	91,800	15	6120
Bilecik	194,326	10,02	206,306	48	4298
Bingöl	253,739	1,86	256,604	35	7332
Bitlis	388,678	16,23	428,097	40	10702
Bolu	270,654	2,90	275,398	93	2961
Burdur	256,803	0,74	257,945	97	2659
Bursa	2,125,140	28,62	2,589,240	733	3532
Çanakkale	464,975	7,29	485,687	168	2891
Çankırı	270,355	8,1	283,763	51	5564
Çorum	597,065	-1,92(azalış)	590,220	140	4216
Denizli	850,029	12,40	915,264	370	2474
Diyarbakır	1,362,708	21,73	1,550,314	245	6328
Düzce	314,266	13,82	341,242	74	4611
Edirne	402,606	-0,49	401,424	140	2867
Elazığ	569,616	13,39	616,939	102	6048
Erzincan	316,841	5,71	327,852	42	7806
Erzurum	937,389	10,08	995,530	154	6464
Eskişehir	706,009	9,61	747,708	299	2501
Gaziantep	1,285,249	24,05	1,482,225	354	4187
Giresun	523,819	4,73	538,862	135	3992
Gümüşhane	186,953	10,18	198,667	30	6622
Hakkari	236,581	31,59	285,117	22	12960
Hatay	1,253,726	12,19	1,348,264	415	3249
Iğdır	168,634	16,76	186,318	38	4903
İsparta	513,681	16,67	567,249	164	3459
İstanbul	10,018,735	33,09	12,179,847	4610	2642

İl Adı	2000 Nüfusu	Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
İzmir	3,370,866	22,38	3,849,600	1711	2250
Kahramanmaraş	1,002,384	11,41	1,072,995	216	4968
Karabük	225,102	-8,13(azalış)	214,342	72	2977
Karaman	243,210	12,24	261,627	77	3398
Kars	325,016	-9,05(azalış)	307,762	37	8318
Kastamonu	375,476	-11,96(azalış)	349,325	115	3038
Kayseri	1,060,432	11,62	1,136,547	358	3175
Kırıkkale	383,508	9,04	404,785	70	5783
Kırklareli	328,461	5,94	340,343	126	2701
Kırşehir	253,239	-1,35(azalış)	250,313	79	3169
Kilis	114,724	-12,65(azalış)	106,287	33	3221
Kocaeli	1,206,085	27,04	1,415,475	351	4033
Konya	2,192,166	22,37	2,503,353	617	4057
Kütahya	656,903	12,81	709,037	150	4727
Malatya	853,658	19,22	956,955	167	5730
Manisa	1,260,169	8,76	1,339,503	421	3182
Mardin	705,098	23,34	809,784	97	8348
Mersin	1,651,400	26,47	1,931,656	470	4110
Muğla	715,328	23,97	824,572	391	2109
Muş	453,654	18,63	505,741	43	11761
Nevşehir	309,914	6,81	322,795	117	2759
Niğde	348,081	14,3	379,035	88	4307
Ordu	887,765	7,10	926,261	190	4875
Osmaniye	458,782	17,76	509,893	118	4321
Rize	365,938	4,8	376,604	91	4139
Sakarya	756,168	10,13	803,308	206	3900
Samsun	1,209,137	4,04	1,238,744	367	3375
Siirt	263,676	7,98	278,762	56	4978
Sinop	225,574	-16,16(azalış)	204,567	56	3653
Sivas	755,091	-1,54(azalış)	748,141	156	4796
Şanlıurfa	1,443,422	36,55	1,790,337	283	6326
Şırnak	353,197	29,86	421,392	43	9800
Tekirdağ	623,591	28,52	738,204	231	3196
Tokat	828,027	14,15	900,861	170	5299
Trabzon	975,137	20,31	1,100,167	254	4331
Tunceli	93,584	-35,58(azalış)	75,301	12	6275
Uşak	322,313	10,42	342,996	106	3236
Van	877,524	31,96	1,059,830	89	11908
Yalova	165,593	22,13	188,833	66	2861
Yozgat	682,919	16,55	753,601	99	7612
Zonguldak	615,599	-6,01(azalış)	593,731	128	4639

Buna bağılı olarak eczane başına düşen kişi sayısının fazlalığına göre iller büyükten küçüğe sıralanmıştır (Tablo 28).

TABLO 28: Eczane Başına Düşen Kişi Sayısının Büyüklüğüne Göre İller

Sıra No	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İl	Sıra No	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İl
1	12960	Hakkari	41	4139	Rize
2	11980	Van	42	4114	Afyon Karahisar
3	11761	Muş	43	4110	Mersin
4	10702	Bitlis	44	4057	Konya
5	9800	Şırnak	45	4033	Kocaeli
6	8969	Ağrı	46	3992	Giresun
7	8348	Mardin	47	3900	Sakarya
8	8318	Kars	48	3676	Aksaray
9	7806	Erzincan	49	3653	Sinop
10	7612	Yozgat	50	3616	Amasya
11	7405	Ardahan	51	3532	Bursa
12	7332	Bingöl	52	3483	Adana
13	6755	Adıyaman	53	3459	Isparta
14	6622	Gümüşhane	54	3398	Karaman
15	6506	Batman	55	3375	Samsun
16	6464	Erzurum	56	3249	Hatay
17	6328	Diyarbakır	57	3236	Uşak
18	6326	Şanlıurfa	58	3221	Kilis
19	6275	Tunceli	59	3196	Tekirdağ
20	6120	Bayburt	60	3182	Manisa
21	6048	Elazığ	61	3175	Kayseri
22	5783	Kırıkkale	62	3169	Kırşehir
23	5730	Malatya	63	3132	Bartın
24	5564	Çankırı	64	3038	Kastamonu
25	5299	Tokat	65	2977	Karabük
26	5016	Artvin	66	2961	Bolu
27	4978	Siirt	67	2891	Çanakkale
28	4968	Kahramanmaraş	68	2867	Edirne
29	4903	Iğdır	69	2861	Yalova
30	4875	Ordu	70	2759	Nevşehir
31	4796	Sivas	71	2701	Kırklareli
32	4727	Kütahya	72	2681	Balıkesir
33	4639	Zonguldak	73	2659	Burdur
34	4611	Düzce	74	2642	İstanbul
35	4331	Trabzon	75	2636	Antalya
36	4321	Osmaniye	76	2587	Aydın
37	4307	Niğde	77	2501	Eskişehir
38	4298	Bilecik	78	2474	Denizli
39	4216	Çorum	79	2310	Ankara
40	4187	Gaziantep	80	2250	İzmir
			81	2109	Muğla

Bu tablo incelendiğinde Muğla, İzmir, Ankara, Denizli, Eskişehir, Aydın, Antalya, İstanbul, Burdur ve Balıkesir eczane başına düşen kişi sayısının en az olduğu 10 ilimiz olarak belirlenmektedir. En çok olan iller ise Hakkari, Van, Muş, Bitlis, Şırnak, Ağrı, Mardin, Kars, Erzincan ve Yozgat'tır. Daha önce yapılan çalışmalara göre 1989'da eczane başına düşen kişi sayısı 4.538 ve 1996'da 3750 iken 2006'da eczane başına düşen kişi sayısı 3422'dir ^(35,36).

Eczane sayılarına göre iller sıralandığında ise İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Bursa, Konya, Adana, Mersin, Balıkesir, Manisa en fazla eczane olan illerimizin ilk 10'unu oluşturmaktadır. (Tablo 29)

TABLO 29: Eczane Sayısının Fazlalığına Göre İller

Sıra No	İldeki Eczane Sayısı (2006)	İl	Sıra No	İldeki Eczane Sayısı (2006)	İl
1	4610	İstanbul	32	156	Sivas
2	1970	Ankara	33	154	Erzurum
3	1711	İzmir	34	150	Kütahya
4	834	Antalya	35	140	Çorum
5	733	Bursa	36	140	Edirne
6	617	Konya	37	135	Giresun
7	590	Adana	38	128	Zonguldak
8	470	Mersin	39	126	Kırklareli
9	426	Balıkesir	40	120	Aksaray
10	421	Manisa	41	118	Osmaniye
11	415	Hatay	42	117	Nevşehir
12	400	Aydın	43	115	Kastamonu
13	391	Muğla	44	106	Uşak
14	370	Denizli	45	104	Adıyaman
15	367	Samsun	46	102	Amasya
16	358	Kayseri	47	102	Elazığ
17	354	Gaziantep	48	99	Yozgat
18	351	Kocaeli	49	97	Burdur
19	299	Eskişehir	50	97	Mardin
20	283	Şanlıurfa	51	93	Bolu
21	254	Trabzon	52	91	Rize
22	245	Diyarbakır	53	89	Van
23	231	Tekirdağ	54	88	Niğde
24	216	Kahramanmaraş	55	83	Batman
25	209	Afyon Karahisar	56	79	Kırşehir
26	206	Sakarya	57	77	Karaman
27	190	Ordu	58	74	Düzce
28	170	Tokat	59	72	Karabük
29	168	Çanakkale	60	70	Kırıkkale
30	167	Malatya	61	66	Ağrı
31	164	Isparta	62	66	Yalova

Sıra No	İldeki Eczane Sayısı (2006)	İl	Sıra No	İldeki Eczane Sayısı (2006)	İl
63	56	Siirt	73	37	Kars
64	56	Sinop	74	36	Artvin
65	55	Bartın	75	35	Bingöl
66	51	Çankırı	76	33	Kilis
67	48	Bilecik	77	30	Gümüşhane
68	43	Muş	78	22	Hakkari
69	43	Şırnak	79	16	Ardahan
70	42	Erzincan	80	15	Bayburt
71	40	Bitlis	81	12	Tunceli
72	38	Iğdır			

3.2.3. BÖLGELERE GÖRE ECZACI ve ECZANE SAYILARI (2006) ^(28,34)

3.2.3.1. AKDENİZ BÖLGESİ



Bölgedeki iller: Adana, Antalya, Burdur, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Mersin, Osmaniye

TABLO 30: Akdeniz Bölgesi'ndeki illere Ait Eczacılık Verileri

İl Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Adana	2,054,792	693	2965	590	3483
Antalya	2,198,602	1020	2155	834	2636
Burdur	257,945	101	2554	97	2659
Hatay	1,348,264	448	3010	415	3249
Isparta	567,249	178	3187	164	3459
Kahramanmaraş	1,072,995	235	4566	216	4968
Mersin	1,931,656	543	3557	470	4110
Osmaniye	509,893	128	3984	118	4321
Toplam	9,941,396	3346	2971	2904	3423

Eczane sayısı en fazla olan il : Antalya
Eczane sayısı en az olan il : Burdur
Eczane başına düşen kişi sayısı en fazla olan il : Kahramanmaraş
Eczane başına düşen kişi sayısı en az olan il : Antalya

3.2.3.2. DOĞU ANADOLU BÖLGESİ



Bölgedeki iller:
Ağrı, Ardahan,
Bingöl, Bitlis, Elazığ,
Erzincan, Erzurum,
Hakkâri, Iğdır, Kars,
Malatya, Muş,
Tunceli, Van

TABLO 31: Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki illere Ait Eczacılık Verileri

İl Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Ağrı	591.958	66	8969	66	8969
Ardahan	118.487	16	7405	16	7405
Bingöl	256.604	35	7332	35	7332
Bitlis	428.097	42	10193	40	10702
Elazığ	616.939	115	5365	102	6048
Erzincan	327.852	42	7806	42	7806
Erzurum	995.530	169	5891	154	6464
Hakkâri	285.117	27	10560	22	12960
Iğdır	186.318	39	4777	38	4903
Kars	307.762	38	8099	37	8318
Malatya	956.955	196	4882	167	5730
Muş	505.741	47	10760	43	11761
Tunceli	75.301	13	5792	12	6275
Van	1.059.830	102	10390	89	11908
Toplam	6.712.491	947	7088	863	7778

Eczane sayısı en fazla olan il : Malatya
Eczane sayısı en az olan il : Tunceli
Eczane başına düşen kişi sayısı en fazla olan il : Hakkâri
Eczane başına düşen kişi sayısı en az olan il : Iğdır

3.2.3.3. EGE BÖLGESİ



Bölgedeki iller:
Afyon Karahisar,
Aydın, Denizli, İzmir,
Kütahya, Manisa,
Muğla, Uşak

TABLO 32: Ege Bölgesi'ndeki İllere Ait Eczacılık Verileri

İl Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Afyon Karahisar	859.838	245	3510	209	4114
Aydın	1.034.753	432	2395	400	2587
Denizli	915.264	400	2288	370	2474
İzmir	3.849.600	2174	1771	1711	2250
Kütahya	709.037	159	4459	150	4727
Manisa	1.339.503	447	2997	421	3182
Muğla	824.572	437	1887	391	2109
Uşak	342.996	112	3062	106	3236
Toplam	9.875.563	4406	2241	3758	2628

Eczane sayısı en fazla olan il : İzmir
Eczane sayısı en az olan il : Uşak
Eczane başına düşen kişi sayısı en fazla olan il : Kütahya
Eczane başına düşen kişi sayısı en az olan il : Muğla

3.2.3.4. GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ



Bölgedeki iller: Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak

TABLO 33: Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki illere Ait Eczacılık Verileri

İl Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Adıyaman	702.513	109	6445	104	6755
Batman	539.986	90	6000	83	6506
Diyarbakır	1.550.314	285	5440	245	6328
Gaziantep	1.482.225	410	3615	354	4187
Kilis	106.287	35	3037	33	3221
Mardin	809.784	102	7939	97	8348
Siirt	278.762	58	4806	56	4978
Şanlıurfa	1.790.337	298	6008	283	6326
Şırnak	421.392	43	9800	43	9800
Toplam	7.681.600	1430	5372	1298	5918

Eczane sayısı en fazla olan il : Gaziantep
Eczane sayısı en az olan il : Kilis
Eczane başına düşen kişi sayısı en fazla olan il : Şırnak
Eczane başına düşen kişi sayısı en az olan il : Kilis

3.2.3.5. İÇ ANADOLU BÖLGESİ



Bölgedeki iller:
Aksaray, Ankara,
Çankırı, Eskişehir,
Karaman, Kayseri,
Kırıkkale, Kırşehir,
Konya, Nevşehir,
Niğde, Sivas, Yozgat

TABLO 33: Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki illere Ait Eczacılık Verileri

İl Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Aksaray	441.093	122	3616	120	3676
Ankara	4.549.997	3743	1216	1970	2310
Çankırı	283.763	52	5457	51	5564
Eskişehir	747.708	393	1903	299	2501
Karaman	261.627	80	3270	77	3398
Kayseri	1.136.547	393	2892	358	3175
Kırıkkale	404.785	80	5060	70	5783
Kırşehir	250.313	83	3016	79	3169
Konya	2.503.353	687	3644	617	4057
Nevşehir	322.795	124	2603	117	2759
Niğde	379.035	91	4165	88	4307
Sivas	748.141	166	4507	156	4796
Yozgat	753.601	103	7317	99	7612
Toplam	12.782.758	6117	2090	4101	3117

Eczane sayısı en fazla olan il : Ankara
Eczane sayısı en az olan il : Çankırı
Eczane başına düşen kişi sayısı en fazla olan il : Yozgat
Eczane başına düşen kişi sayısı en az olan il : Ankara

3.2.3.6. KARADENİZ BÖLGESİ



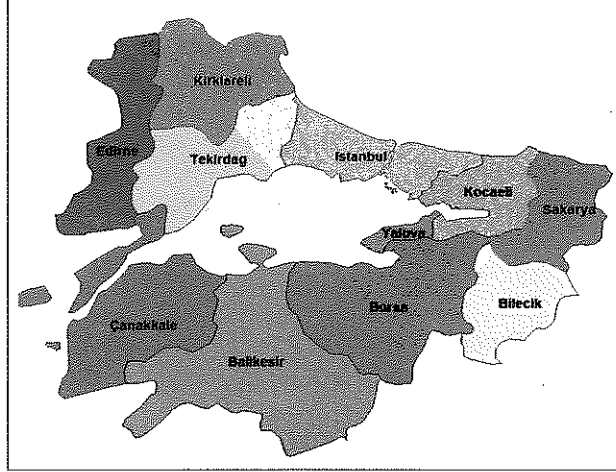
Bölgedeki iller: Amasya, Artvin, Bartın, Bayburt, Bolu, Çorum, Düzce, Giresun, Gümüşhane, Karabük, Kastamonu, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Tokat, Trabzon, Zonguldak

TABLO 35: Karadeniz Bölgesi'ndeki illere Ait Eczacılık Verileri

İl Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Amasya	368.862	104	3547	102	3616
Artvin	180.560	36	5016	36	5016
Bartın	172.237	56	3076	55	3132
Bayburt	91.800	15	6120	15	6120
Bolu	275.398	97	2839	93	2961
Çorum	590.220	164	3599	140	4216
Düzce	341.242	77	4431	74	4611
Giresun	538.862	154	3499	135	3992
Gümüşhane	198.667	32	6208	30	6622
Karabük	214.342	74	2897	72	2977
Kastamonu	349.325	120	2911	115	3038
Ordu	926.261	200	4631	190	4875
Rize	376.604	96	3923	91	4139
Samsun	1.238.744	404	3066	367	3375
Sinop	204.567	58	3527	56	3653
Tokat	900.861	177	5090	170	5299
Trabzon	1.100.167	294	3742	254	4331
Zonguldak	593.731	143	4152	128	4639
Toplam	8.662.450	2301	3765	2123	4080

Eczane sayısı en fazla olan il : Samsun
Eczane sayısı en az olan il : Bayburt
Eczane başına düşen kişi sayısı en fazla olan il : Gümüşhane
Eczane başına düşen kişi sayısı en az olan il : Bolu

3.2.3.7. MARMARA BÖLGESİ



Bölgedeki iller:
Balıkesir, Bilecik,
Bursa, Çanakkale,
Edirne, İstanbul,
Kırklareli, Kocaeli,
Sakarya, Tekirdağ,
Yalova

TABLO 33: Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki illere Ait Eczacılık Verileri

İl Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfus	İldeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)	İldeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Balıkesir	1.142.292	463	2467	426	2681
Bilecik	206.306	56	3684	48	4298
Bursa	2.589.240	852	3039	733	3532
Çanakkale	485.687	193	2517	168	2891
Edirne	401.424	157	2557	140	2867
İstanbul	12.179.847	5538	2199	4610	2642
Kırklareli	340.343	147	2315	126	2701
Kocaeli	1.415.475	406	3486	351	4033
Sakarya	803.308	229	3508	206	3900
Tekirdağ	738.204	241	3063	231	3196
Yalova	188.833	69	2737	66	2861
Toplam	20.490.959	8351	2454	7105	2884

Eczane sayısı en fazla olan il : İstanbul
Eczane sayısı en az olan il : Bilecik
Eczane başına düşen kişi sayısı en fazla olan il : Bilecik
Eczane başına düşen kişi sayısı en az olan il : İstanbul

3.2.4. BÖLGELERE GÖRE ECZANE DAĞILIMI ve ECZANE BAŞINA DÜŞEN KİŞİ SAYISI (2006)

TABLO 37: Bölgelere Göre Eczane Dağılımı ve Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı

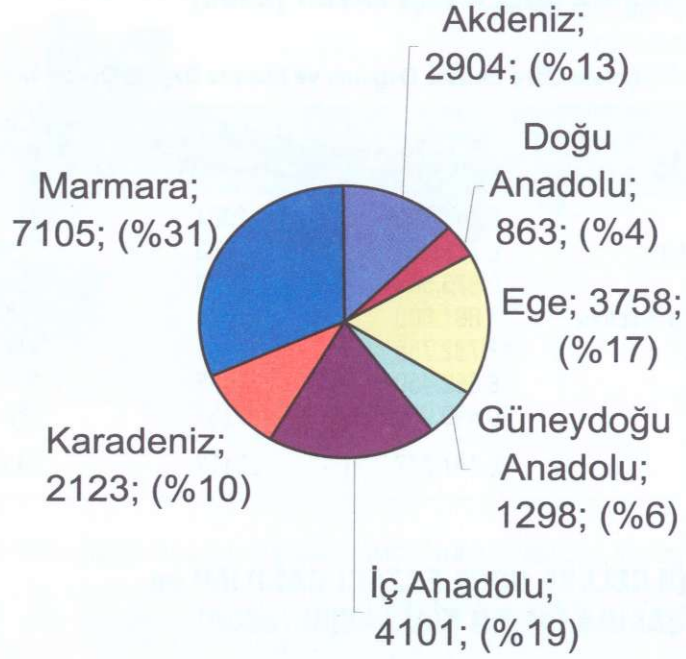
Bölge Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfusu	Bölgedeki Eczane Sayısı (2006)	Eczane Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Akdeniz	9.941.396	2904	3423
Doğu Anadolu	6.712.491	863	7778
Ege	9.875.563	3758	2628
Güney Doğu Anadolu	7.681.600	1298	5918
İç Anadolu	12.782.758	4101	3117
Karadeniz	8.662.450	2123	4080
Marmara	20.490.959	7105	2884
Toplam	76.147.217	22152	3437

3.2.5. BÖLGELERE GÖRE ECZACI DAĞILIMI ve ECZACI BAŞINA DÜŞEN KİŞİ SAYISI (2006)

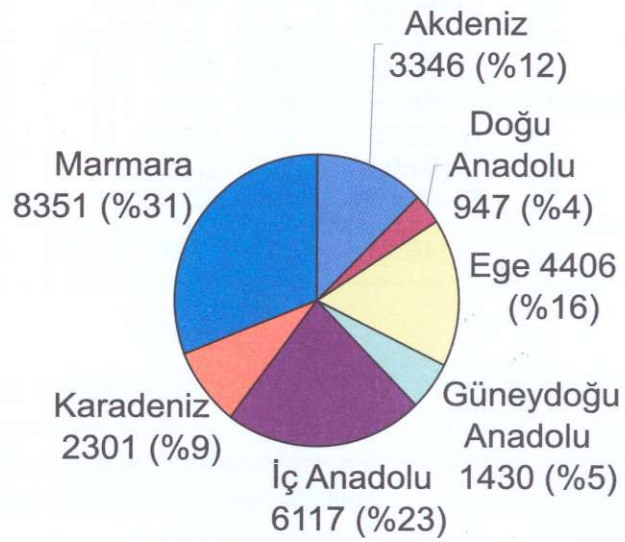
TABLO 38: Bölgelere Göre Eczacı Dağılımı ve Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı

Bölge Adı	2006 Yılı Tahmini Nüfusu	Bölgedeki Eczacı Sayısı (2006)	Eczacı Başına Düşen Kişi Sayısı (2006)
Akdeniz	9.941.396	3346	2971
Doğu Anadolu	6.712.491	947	7088
Ege	9.875.563	4406	2241
Güney Doğu Anadolu	7.681.600	1430	5372
İç Anadolu	12.782.758	6117	2090
Karadeniz	8.662.450	2301	3765
Marmara	20.490.959	8351	2454
Toplam	76.147.217	26898	2830

Eczane sayısına göre bölgeler arası dağılım (2006)



Eczacı sayısına göre bölgeler arası dağılım (2006)





2006 yılında illerin eczane başına düşen nüfusa (EBDN) göre dağılımını gösteren yukarıdaki harita incelendiğinde şu sonuç çıkartılabilir:

Türkiye'de eczane başına düşen nüfus ülkenin sosyo-ekonomik ve coğrafi şartlarına bağlı olarak Batı'dan Doğu'ya gidildikçe artmaktadır. Bu nedenle Türkiye'deki illeri eczane başına düşen nüfus yoğunluğuna göre şu kategorilerde incelemek mümkündür:

- A Kategorisi: EBDN 3,000'in altında
- B Kategorisi: EBDN 3,000-4,000 arasında
- C Kategorisi: EBDN 4,000-5,000 arasında
- D Kategorisi: EBDN 5,000-8,000 arasında
- E Kategorisi: EBDN 8,000'in üzerinde

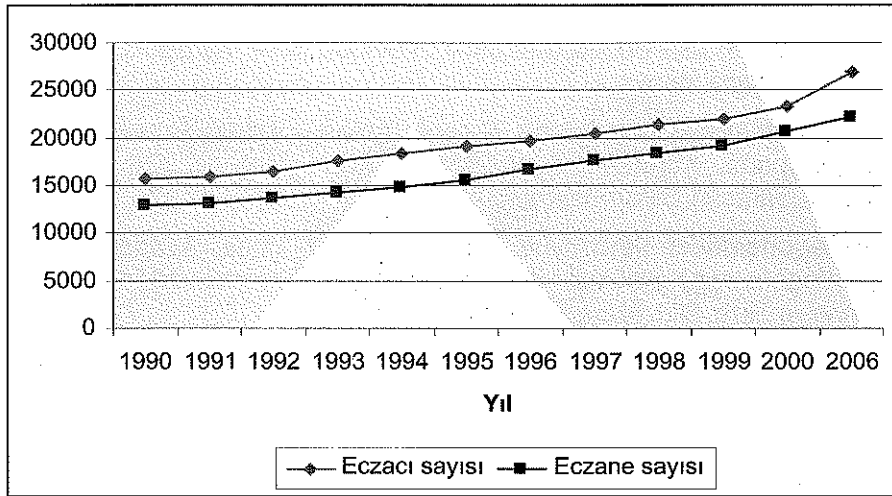
- **A Kategorisindeki iller:** Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Burdur, Çanakkale, Denizli, Edirne, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Karabük, Kırklareli, Muğla, Nevşehir, Yalova
- **B Kategorisindeki iller:** Adana, Aksaray, Amasya, Bartın, Bursa, Giresun, Hatay, Isparta, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Kilis, Manisa, Sakarya, Samsun, Sinop, Tekirdağ, Uşak
- **C Kategorisindeki iller:** Afyon, Bilecik, Çorum, Düzce, Gaziantep, Iğdır, Kahramanmaraş, Kocaeli, Konya, Kütahya, Mersin, Niğde, Ordu, Osmaniye, Rize, Siirt, Sivas, Trabzon, Zonguldak
- **D Kategorisindeki iller:** Adıyaman, Ardahan, Artvin, Batman, Bayburt, Bingöl, Çankırı, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Kırıkkale, Malatya, Şanlıurfa, Tokat, Tunceli, Yozgat
- **E Kategorisindeki iller:** Ağrı, Bitlis, Hâkkari, Kars, Mardin, Muş, Şırnak, Van

3.2.6. TÜRKİYE'DE ECZACI VE ECZANE SAYILARININ YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ

Ülkemizdeki eczacı sayısı Türk Eczacıları Birliği verilerine göre 1990 yılında 15.792 iken 2000 yılında bu sayı yaklaşık % 47,3 artarak 23.266'ya ulaşmıştır. Eczane sayısı ise 1990 yılında 13.005 iken 2000 yılında yaklaşık % 59,5 artışla 20.748'e ulaşmıştır. 2006 yılında bu sayı 22.152'ye yükselmiştir ⁽²⁸⁾.

TABLO 39: Türkiye'de Eczacı ve Eczane Sayılarının Yıllara Göre Değişimi

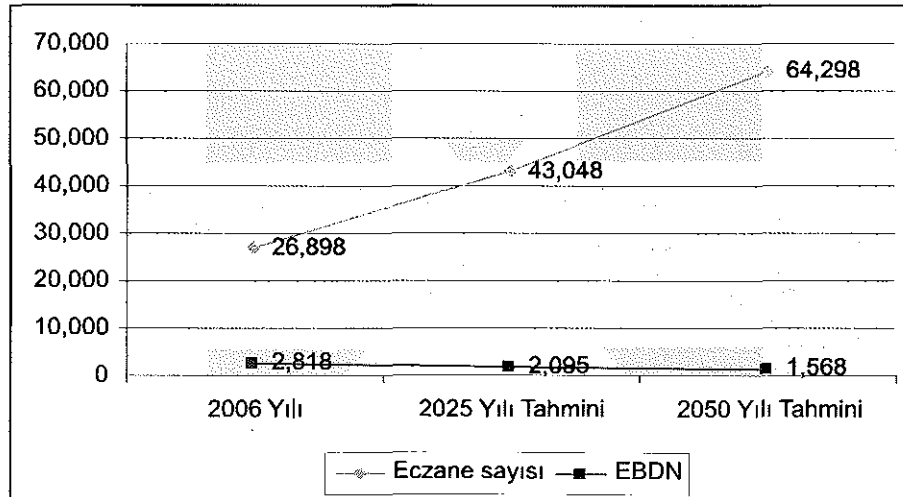
Yıl	Eczacı Sayısı	Eczane Sayısı
1990	15792	13005
1991	16002	13148
1992	16593	13605
1993	17696	14269
1994	18366	14831
1995	19090	15573
1996	19681	16681
1997	20557	17746
1998	21441	18385
1999	22065	19157
2000	23266	20748
2006	26898	22152



Devlet Planlama Teşkilatı verilerine göre Türkiye nüfusunun 2025 yılında 90,2 milyon, 2050 yılında ise 100,8 milyona ulaşması öngörülmektedir. Ülkemizdeki eczacılık fakültelerinden her yıl ortalama 850 kişinin mezun olduğu düşünülürse 2025 yılında eczacı sayısında şu andakine göre 16,150, 2050 yılında ise 37,400 artış görülecektir. Ölüm, yeni eczacılık fakültelerinin açılması ya da mevcut olanların kontenjanında yapılacak değişiklik vb. faktörler göz önünde bulundurulmadığı takdirde 2025 ve 2050 yıllarında eczacı başına düşen kişi sayısının şu şekilde olması beklenmektedir :

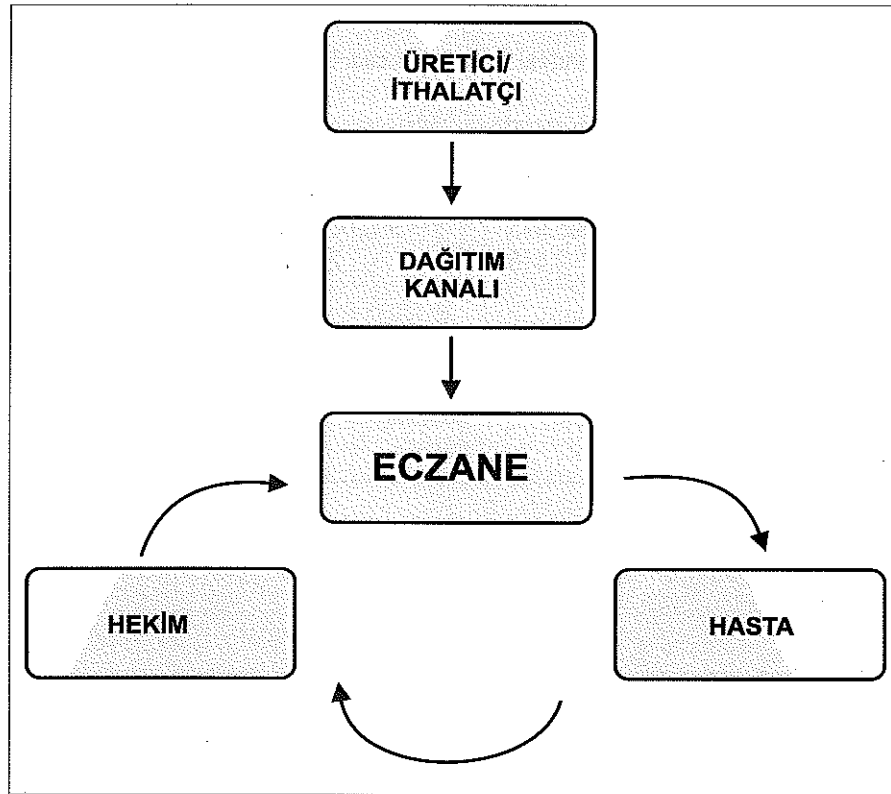
TABLO 40: 2025 ve 2050 Yıllarındaki Tahmini Eczacı Sayısı ve Eczacı Başına Düşen Nüfus

	2006 Yılı	2025 Yılı Tahmini	2050 Yılı Tahmini
Eczacı sayısı	26,898	43,048	64,298
Türkiye Nüfusu	75,805,975	90,200,000	100,800,000
Eczacı Başına Düşen	2,818	2,095	1,568



2025 ve 2050 yıllarında Türkiye'deki eczacı sayısı ve eczacı başına düşen nüfustaki tahmini değişim

Türkiye'deki nüfus artış hızına göre yaklaşık 3 kat daha hızlı artan eczacı nüfusunun, gelecek yıllarda muhtemel bir eczacı işsizliği sorununun doğmasına neden olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle eczane sayılarındaki hızlı artış, rekabetin artmasına paralel olarak yaşanacak maddi sıkıntılar ve eczanelerin bir kısmının değişen koşullara uyum sağlama güçlüğü vb. sorunlar hem bir kısım eczanenin kapanmasına neden olacak hem de ilaç sanayindeki üretici/ithalatçı dağıtım kanalı - eczane zincirini ve hasta-hekim-eczacı halkasından oluşan hizmet sistemini olumsuz etkileyecektir.



"Üretici/ithalatçı - Dağıtım Kanalı - Eczane" zinciri ve "Eczane - Hekim - Hasta" halkası